

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Moto:

Fragmentele nu se citesc „fragmentar”, atrage atenția Lamparia.

Fragmentele se completează unele pe altele. Sunt joc de oglinzi.

Th.C.

„Fulgurațiile” din această carte au fost scrise în intervalul 1970-2008, fiind risipite în 62 de caiete, sub genericul *Numere în labirint*, în perspectivă cristalizându-se într-o operă „cvasijurnalieră” de însemnări sporadice, fragmente de viață, tot atâtea popasuri sau încercări în labirintul lumii, în sensul eminescian și eliadesc al cuvântului. Partea surprinzătoare a lucrurilor vine de acolo că multe dintre „fulgurații” se solidarizează tematic, independent de voința auctorială, devenind cărți de sine stătătoare. Două dintre ele au și apărut: *Fragmentele lui Lamparia* (Craiova, Fundația „Scrisul românesc”, 2002, cu o prefață a lui Edgar Papu, carte de sertar, respinsă de cenzură la începutul anilor '80), o alta *Fragmente despre Eminescu*, croită prin permutări care păstrează doar ordinea cronologică, luând calea tiparului la Editura Junimea din Iași, în cunoscuta colecție „Eminesciana”, 2017. Același fenomen de tip *puzzle* ia amploare în noua carte botezată, cvasieminescian, *Fragmentarium filosofico-teologic*. Sunt aici gânduri, care au devenit Cuvânt, intrând în zona eminesciană a *arheilor*, fie prin experiențe, fie stimulate de lecturi filosofice, științifice și teologice. Între cele două substanțiale compartimente, *fulgurații teologice* și *fulgurații filosofice*, există o consonanță plasmatică, sub paradoxia heideggerienei *diferențe ontologice*, circulând complementar după principiul vaselor comunicante, în absolutul *cuminecării*, chiar și în cazul unor personalități aflate în antiteză greu transfigurabilă. Coroborate, cele trei cărți conturează o viziune asupra lumii, reînviind, poate, ceva din modul de a filosofa al presocraticilor, fragmentarismul fiind pus aici în slujba depășirii postmodernismului, în spiritul unui ethos transdisciplinar, pus la treabă prin ceea ce, cu decenii în urmă, am numit *metoda dublului referențial*¹. Cititorul poate opta pentru o lectură fragmentară, de tipul barthesienei *le plaisir du texte*, iar, pe o treaptă superioară, una *holistică*, plurireferențială, descifrând în popasuri și încercări, o *Weltanschauung* de temelie creștină, pe care postmodernii secularizați tind s-o uite, suicidală.

Unitatea „fulgurațiilor” se realizează și laitmotivic, contrapunctic, consonanța săvârșindu-se stilistic prin referința la dogma centrală a creștinismului, care este taina Sfintei Treimi, la care se raportează conceptele recurente, atât cele mitologice, religioase, cât și cele filosofice, precum: *mitul lui Narcis și Echo, orfismul, energiile*

¹ Cf. Theodor Codreanu, *Eminescu – Dialectica stilului*, București, Editura Cartea Românească, 1984.

divine și lucrările divine, Logosul creator, iubirea, comuniunea euharistică, teologia patristică, teologia Părintelui Stăniloae, imperativul categoric (Kant), ontologia arheului (Eminescu), diferența ontologică (Heidegger), eterna reîntoarcere (Nietzsche, Eminescu, Eliade), ontologia economică (Quine), ontologia analitică (Peter Frederick Strawson) ș.a.m.d. Ținta supremă: evitarea oricărui eclectism.

Cartea s-a cristalizat și pe fondul crizei tot mai profunde a pandemiei Covid-19, consonantă cu ofensiva neomarxistei „corectitudini politice” împotriva Bisericii Ortodoxe Române, din ultima vreme, ideologizarea acutizându-se programatic în viziunea unor partide și intelectuali care pretind a nu mai avea nevoie de tradiții, de creștinism, de familie, de specific național etc. Aceștia, constat, fac parte dintr-o specie aparte, pe care am numit-o a *salvatorilor*. PS Ignatie al Hușilor i-a înglobat în fenomenologia *ideologiilor maladive*¹, bântuitoare în secolul al XX-lea și supraviețuitoare în al XXI-lea. Primul filosof erijat în „salvator al Europei” a fost marxistul Georg Lukács, în vremea republicii sovietice a lui Béla Kun, când, în calitate de reformator al învățământului maghiar, și-a pus întrebarea capitală: *cine ne va salva de civilizația și cultura occidentală?* Această obsesie, curmată în anul 1919 de armata română, va supraviețui prin Școala de la Frankfurt și prin ideologia comunistă, reformată, la rândul ei, după 1989, de ideologia *corectitudinii politice*, despre care filosoful și expertul militar american, William S. Lind, avertiza: *Dacă putem da în vileag adevăratele origini și natura corectitudinii politice, vom fi făcut un pas gigantic către abolirea ei*².

Asta implică recunoașterea fundamentelor creștine ale Europei, întoarcerea sporitoare la acestea, la cea mai complexă și mai adâncă înfăptuire a istoriei omenirii, în ciuda tuturor relelor care au însoțit-o, ca abatere de la învățătura lui Iisus. Iar cea mai înaltă trădare³ a creștinismului, avertiza muzicianul austriac Anton Heiller (1923-1979), citându-l pe Sundar Sing, e că înțeleptul oriental deplângea asemănarea negativă dintre India și Europa: India, în ciuda imensei bogății spirituale, n-a găsit „perla de mare preț” – *creștinismul*, pe când Europa, având această perlă, „a pierdut-o în mare parte, fiind ascunsă sub o grămadă de cultură, organizații și cercetări teologice”.

De-ar fi numai atât!

Aceste gânduri în fărâme poate că vor să atragă atenția omului contemporan, pseudoraționalist și uituc, asupra bogățiilor pe care românii, europenii și întreaga umanitate tind să le arunce la coșul de gunoi al istoriei.

Theodor CODREANU

¹ PS Ignatie al Hușilor, *Maladia ideologiei și terapia Adevărului*, Huși, Editura Horeb, 2020, cu o prefață, *Scrisul ca îndreptare*, semnată de Teodor Baconschi.

² *Corectitudinea politică. „Religia” marxistă a noii ordini mondiale*, coord. William S. Lind, Andrei Dîrlău, Irina Bazon, Editura ROST, București, 2015.

³ Nu e deloc întâmplător că unul dintre cei mai înzestrați teologi ai noului val, albaiulianul George Remete a scris un masiv tratat de înaltă teologie, în trei volume, cu titlul grăitor *Iisus Hristos, iubirea trădată*, București, Editura Paideia, 2019-2020.

Cuprins

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI	5
I. FULGURAȚII RELIGIOASE	8
La început a fost Cuvântul	9
Grâu și neghină	14
Fragmente filocalice	21
Cărturarii și Paracletul.....	53
Fragmente cu Părintele Stăniloae	69
René Girard: între teologie și filosofia religiei	95
Despre diavol.....	108
De la diavol la nihilism și resentimentari	119
Moda evangheliilor apocrife.....	134
Fragmente cu Sosan și Osho	142
„Ereticul” Tolstoi.....	151
Trei note despre raeliți	157
II. FULGURAȚII FILOSOFICE	159
Nimicul	160
De la Platon la Freud și Treime	175
De la Diogene Câinele la inexistența virtuală	183
Fragmente cu Zarathustra	186
Nietzsche – geniul anticreștin	195
Câțiva teologi și filosofi.....	206
C. Rădulescu-Motru despre destin	214
Eliade: încercarea Labirintului	227
Noica și antinicasienii.....	244
De la Kant la postmoderni.....	253
Acoladă românească	299
Epilog. Necurmata „querelle”: filosofie-teologie	313
INDICE DE NUME	323